

การพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเอง สำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ*

The Development of a Self-Study Exercise Set to Improve Foreign Students' Thai Writing Skills

เกียรติสุดา บุญสง¹ และสุภา พูนผล²

Kiatsuda Bunsong and Supa Phoonphon

Received: August 24, 2022

Revised: October 4, 2022

Accepted: October 5, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเองสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ 2) ศึกษาความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาที่ใช้ชุดฝึกทักษะฯ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกทักษะฯ กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาชาวต่างประเทศจำนวน 29 คน ซึ่งกำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่จำนวน 7 แห่ง ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2561 แบบแผนการวิจัย คือ One Group Pretest-Posttest Design

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบทดสอบวัดทักษะพื้นฐาน 2) ชุดฝึกทักษะฯ 3) แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียน และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ แบบ Paired t-test และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะฯ มีค่าเท่ากับ 73.88/74.92 2) นักศึกษาชาวต่างประเทศมีคะแนนเฉลี่ยหลังการใช้ชุดฝึกฯ (post-test) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้ชุดฝึกฯ (pre-test) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ ส่วนผลการศึกษาระดับความสามารถ พบว่าก่อนใช้ชุดฝึกทักษะฯ ร้อยละ 3.45 มีความสามารถในระดับดี ระหว่างการใช้ชุดฝึกทักษะฯ ร้อยละ 62.07 มีความสามารถในระดับดี และหลังใช้ชุดฝึกทักษะฯ ร้อยละ 3.45 มีความสามารถในระดับดีมาก และร้อยละ 55.17 มีความสามารถอยู่ในระดับดี 3) ผลการศึกษาคความพึงพอใจในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.55

คำสำคัญ: การพัฒนาชุดฝึกทักษะ ทักษะการเขียนภาษาไทย นักศึกษาชาวต่างประเทศ

* ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยพายัพ

¹ อาจารย์สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับชาวต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50000 E-Mail: kiatsuda_b@payap.ac.th

² อาจารย์สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับชาวต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50000 E-Mail: supa_ph@payap.ac.th

Abstract

This research aims to 1) develop a self-study Thai writing exercise set for foreign students. 2) investigate writing competence of foreign students using the exercise set and 3) reveal foreign students' satisfaction after using the exercise set. The sample group was 29 foreign students enrolled in the 2nd semester BE 2561 academic year in 7 universities in Chiang Mai. The one Group Pretest-Posttest Design was employed to analyze the data.

The research instruments were 1) a fundamental skill test 2) the self-study exercise set 3) a Thai writing test 4) a questionnaire about satisfaction. A descriptive data analysis including percentage, mean scores, and standard deviations and paired sample t-test and content analyzing were used in data analysis. The study revealed 3 important findings as follows. 1) The effectiveness of the exercise set was 73.88/74.92 2) The posttest mean score was statistically higher than that of the pretest at a significant level of 0.01 and 0.05 respectively. Before using the self-study exercise set, students' competency level was found that 3.45% of the participants reached a good competency level. During their use of the self-study exercise set, 62.07% of the sampling group was at a good competency level. After the use of the self-study exercise set, 3.45% of the sampling group was at a very good competency level and 55.17% was at a good competency level. 3) The mean score of students' satisfaction towards the self-study exercise set was 4.55 which is interpreted as the highest level.

Keywords: development of exercise, Thai writing skill, foreign student

บทนำ

ในอดีตภาษาไทยมีบทบาทสำคัญในฐานะที่เป็นภาษาราชการ เป็นภาษาหลักที่คนในชาติใช้เป็นสื่อกลางติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ทั้งยังมีบทบาทสำคัญในฐานะที่เป็นภาษาประจำชาติ ซึ่งเป็นเครื่องแสดงออกทางวัฒนธรรมที่คนในชาติจำเป็นต้องตระหนักรู้และร่วมรักษาไว้ จนกระทั่งในช่วงระยะหลายสิบปีที่ผ่านมา ประเทศไทยกลายเป็นประเทศหนึ่งที่นานาชาติเริ่มให้ความสนใจ อันเป็นผลพวงมาจากนโยบายทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยเหล่านี้เป็นแรงผลักดันทำให้ชาวต่างประเทศจำนวนหนึ่งหันมาให้ความสนใจประเทศไทยและภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ชาวต่างประเทศส่วนหนึ่งตัดสินใจมาศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยโดยเฉพาะในหลักสูตรไทย ซึ่งอาจเป็นเพราะจุดมุ่งหมายในการใช้ภาษาไทยของชาวต่างประเทศเหล่านี้ไม่ใช่เพียงต้องการสื่อสารเรื่องทั่วไปในชีวิตประจำวันเท่านั้น แต่มุ่งหวังให้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการใช้ประกอบอาชีพหรือเป็นหนทางในการแสวงหาโอกาสในอนาคตด้วย ดังนั้น การใช้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพจึงเป็นส่วนสำคัญมากขึ้น

แต่ทว่าจากการประมวลประสบการณ์ในการสอนนักศึกษาชาวต่างประเทศของคณะผู้วิจัยพบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษากลุ่มดังกล่าวจะสื่อสารด้วยทักษะการฟังและการพูดได้ดี เพราะได้ฝึกใช้เป็นประจำในชีวิตประจำวัน แต่ในขณะที่ทักษะการเขียนกลับมีปัญหา เพราะทักษะการเขียนจะใช้ในชั้นเรียนเท่านั้น ส่งผลกระทบให้ไม่สามารถเขียนตอบอธิบายชิ้นงานหรือข้อสอบได้ ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะยิ่งสร้างความกดดันให้แก่ผู้เรียนมากขึ้นเมื่อต้องเรียนร่วมกับเพื่อนชาวไทยโดยมีอาจารย์ผู้สอนชาวไทยใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักในการอธิบาย ข้อสังเกตดังกล่าวสอดคล้องกับที่ศรีวิไล พลมณี (2545, น. 135) กล่าวไว้ซึ่งสรุปได้ว่า “ทักษะการอ่านและการเขียนเป็นทักษะที่ควรเกิดขึ้นหลังจากมีทักษะในการพูดและการฟังภาษาบ้างแล้ว หรือเรียนตามหลังการพูด การฟังในทันที ดังจะเห็นธรรมชาติข้อนี้ของมนุษย์ เมื่อเรียนรู้ภาษาแม่ เด็กจะเตรียมอวัยวะเกี่ยวกับการพูดและการฟังก่อน จนในระยะพัฒนาและเข้าเรียนชั้นอนุบาลจึงจะฝึกลากเส้น ใช้มือขีดเขียนตัวอักษรเพื่อพัฒนาการเขียน” และจากงานวิจัยของชนิกา คำพุ่ม (2545, น. 120) ที่ศึกษาการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาจีนวิชาเอกภาษาไทยชั้นปีที่ 4 สถาบันชนชาติยูนนาน ก็พบว่า “ลักษณะของข้อบกพร่องในการเขียนของนักศึกษาจีนมีมากกว่าพูด เพราะการเขียนเป็นทักษะที่สลับซับซ้อนมากกว่า”

จากปัญหาดังที่กล่าวมา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่นักศึกษาชาวต่างประเทศจะต้องได้รับการพัฒนาทักษะการเขียน ซึ่งระดับความสามารถในการเขียนของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษานั้นควรให้ความสำคัญเรื่องการสร้างประโยคให้ถูกต้อง เพื่อนำไปสู่การเขียนในระดับย่อหน้า อันจะทำให้สามารถอธิบายหรือรายงานข้อมูลได้ ทั้งนี้ การพัฒนาทักษะดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้นั้นคณะผู้วิจัยเห็นว่าผู้เรียนควรได้รับการฝึกเพื่อให้เกิดความชำนาญ เพราะธรรมชาติของการเรียนการสอนภาษาไทยให้เกิดประสิทธิภาพนั้นผู้เรียนต้องหมั่นฝึกฝนด้วยตนเองจนเกิดความชำนาญเพื่อให้สามารถถ่ายทอด สื่อสารความรู้ ประสบการณ์ และความคิดเห็นของตนให้ผู้อื่นรับทราบและสามารถทำความเข้าใจได้ จึงจะทำให้การสื่อสารในแต่ละครั้งบรรลุวัตถุประสงค์ ด้านการฝึกฝนให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญนั้น คณะผู้วิจัยพบว่าชุดฝึกด้วยตนเองเป็นรูปแบบการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่ผู้เรียนชาวต่างประเทศสามารถนำไปทบทวนความรู้ด้วยตนเองได้ โดยเป็นสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาเพราะจะช่วยอำนวยความสะดวกเรื่องเวลา สถานที่ และความพร้อมของแต่ละบุคคลซึ่งมีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับที่บงกชกร ทับเที่ยง (2546, น. 23) ได้อธิบายถึงความหมายของชุดฝึกไว้ว่า “ชุดฝึก คือ สื่อการเรียนการสอนที่จัดทำขึ้นเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาทำความเข้าใจและฝึกฝนจนเกิดทักษะต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้อย่างคล่องแคล่วและเหมาะสม” เช่นเดียวกับสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, น. 146 อ้างถึงใน รจนา ธรรมศร, 2557, น. 18) ที่กล่าวถึงความสำคัญของชุดฝึกทักษะไว้ว่า 1) เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมหนังสือเรียน 2) ช่วยเสริมทักษะให้ดียิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้จะต้องอาศัยการส่งเสริมและความเอาใจใส่จากครูผู้สอนด้วย 3) ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะการที่ให้ผู้เรียนทำชุดฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนจะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จ 4) ชุดฝึกทำให้นักเรียนเกิดทักษะมากยิ่งขึ้น 5) การที่นักเรียนทำชุดฝึกจะช่วยให้ครูมองเห็นจุดอ่อน หรือจุดบกพร่องของนักเรียนได้ชัดเจน ช่วยให้ครูได้

ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ทันท่วงที 6) ชุดฝึกที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้วจะช่วยครูประหยัดแรงงานและเวลาที่จะเตรียมการสร้างแบบฝึกหัดเสริม ทำให้มีเวลาและโอกาสมากขึ้น

ด้วยเหตุนี้จึงทำให้คณะผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเองสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ ด้วยหวังว่าชุดฝึกดังกล่าวจะช่วยแก้ไข้ปัญหาในการเขียนของนักศึกษาชาวต่างประเทศที่เรียนในหลักสูตรไทย อันจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนต่อไปในอนาคต นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นวัยของการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งยังช่วยแบ่งเบาภาระของผู้สอนได้ในระดับหนึ่งอีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเองสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาชาวต่างประเทศที่ใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเอง
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาชาวต่างประเทศที่มีต่อชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเอง

สมมติฐานการวิจัย

1. ชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเองสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน E_1/E_2 คือ 70/70 โดยกำหนดให้ 70 ตัวแรก คือ ค่าเฉลี่ยร้อยละ 70 ของคะแนนที่นักศึกษาชาวต่างประเทศทำได้จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างใช้ชุดฝึกฯ และ 70 ตัวหลัง คือ ค่าเฉลี่ยร้อยละ 70 ของคะแนนที่นักศึกษาชาวต่างประเทศทำได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ หลังจากใช้ชุดฝึกฯ
2. นักศึกษาชาวต่างประเทศที่ใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเองสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ มีความสามารถในการเขียนภาษาไทยหลังการใช้ชุดฝึกฯ (post-test) สูงกว่าก่อนการใช้ชุดฝึกฯ (pre-test)

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชาวต่างประเทศที่สามารถฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทยในชีวิตประจำวันได้และกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีหลักสูตรไทยซึ่งใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 7 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชาพายัพเชียงใหม่ ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2561 รวมทั้งหมด 268 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชาวต่างประเทศที่สามารถฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทยในชีวิตประจำวันได้ และกำลังศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ระดับปริญญาตรี

หลักสูตรไทยซึ่งใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 7 แห่ง ซึ่งได้มาโดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะพื้นฐานการเขียนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น คัดเลือกนักศึกษาที่มีผลคะแนนสอบตั้งแต่ระดับ 49 คะแนนขึ้นไป (คิดเป็นร้อยละ 70 จากคะแนนเต็มทั้งหมด 70 คะแนน) จึงจะถือว่านักศึกษามีระดับความรู้พื้นฐานการเขียนภาษาไทยอยู่ใน “ระดับกลาง” หมายถึง นักศึกษามีความรู้พื้นฐานเดิมเพียงพอสามารถใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเองได้ ซึ่งถ้าหากนักศึกษามีผลคะแนนสอบน้อยกว่า 49 คะแนน ถือว่ามีระดับความรู้พื้นฐานการเขียนภาษาไทยอยู่ใน “ระดับฝึกพูด” แสดงว่า นักศึกษายังขาดทักษะความรู้พื้นฐานการเขียนภาษาไทย จึงยังไม่เหมาะที่จะใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเอง จากการคัดเลือก มีนักศึกษาชาวต่างประเทศที่ได้คะแนนวัดทักษะพื้นฐานการเขียนภาษาไทยตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 29 คน จึงใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้

- 1) การพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเองสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ โดยอาศัยหลักการและทฤษฎีการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการวัดความสามารถทักษะทางภาษา
- 2) ความสามารถในการเขียนภาษาไทย เรื่องการเรียงลำดับคำในประโยค การใช้คำเชื่อมโยงประโยค และการเขียนข้อความในระดับย่อหน้าของนักศึกษาชาวต่างประเทศจากการใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเองสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ
- 3) ความพึงพอใจของนักศึกษาชาวต่างประเทศที่มีต่อชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเอง

การทบทวนวรรณกรรม

ชุดฝึก

แบบฝึกในภาษาไทยมีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไป จากการศึกษาพบว่า มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของชุดฝึก ชุดการฝึก หรือแบบฝึกหัด ไว้คล้ายคลึงกัน อาทิ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2537, น. 490) สุกิจ ศรีพรหม (2541, น. 68) ถวัลย์ มาศจรัสและคณะ (2546, น. 18) บงกชกร ทับเที่ยง (2546, น. 23) จินดา อุ่นทอง (2549, น. 8) และรจนา ธรรมสร (2557, น. 18) ซึ่งคณะผู้วิจัยสรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะ แบบฝึกหัด ชุดการฝึก หรือชุดฝึก คือ งานหรือกิจกรรมที่ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนกระทำ เพื่อฝึกทักษะและทบทวนความรู้ที่ได้เรียนไปแล้วให้เกิดความชำนาญถูกต้อง คล่องแคล่ว จนมีประสบการณ์และมีทักษะในเนื้อหานั้นเพิ่มมากขึ้น ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้เลือกใช้คำว่า “ชุดฝึก”

ความสำคัญของชุดฝึก

คณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, น. 146) กล่าวถึงความสำคัญของชุดฝึก ไว้ดังนี้ 1) เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมหนังสือเรียน 2) ช่วยเสริมทักษะให้ดียิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้จะต้องอาศัยการส่งเสริมและความเอาใจใส่จากผู้สอนด้วย 3) ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่าง

บุคคลเพราะการที่ให้ผู้เรียนทำชุดฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ 4) ชุดฝึกทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะมากยิ่งขึ้น 5) การให้ผู้เรียนทำชุดฝึกจะช่วยให้ผู้สอนมองเห็นจุดอ่อน หรือจุดบกพร่องของผู้เรียนได้ชัดเจน ช่วยให้ผู้สอนดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ทันที่ 6) ชุดฝึกที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อย จะช่วยผู้สอนประหยัดแรงงานและเวลาที่จะเตรียมการสร้างแบบฝึกหัดเสริมทำให้มีเวลาและโอกาสมากขึ้น

ลักษณะของชุดฝึก

Billow (1962, p. 87), Rivers (1968, p. 97-105) และจริยาภรณ์ รุจิโมระ (2548, น. 148) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับลักษณะของชุดฝึกที่ดีไว้คล้ายคลึงกัน ซึ่งสรุปได้ดังนี้ ลักษณะของชุดฝึกที่ดีนั้นจะต้องดึงดูดความสนใจและสมาธิของผู้เรียน เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก ประโยคและคำศัพท์ควรเป็นแบบที่ใช้พูดกันในชีวิตประจำวัน ใช้ภาษาเหมาะสมกับวัย วัฒนธรรมประเพณี ภูมิหลังทางภาษาของผู้เรียน สิ่งฝึกแต่ละครั้งควรเป็นบทฝึกสั้น ๆ นอกจากนี้ชุดฝึกควรมีหลาย ๆ แบบเพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย และชุดฝึกที่ดีควรแจกแจงทักษะใหญ่ออกเป็นทักษะย่อยโดยละเอียด ผู้เรียนจะต้องฝึกทักษะในขั้นย่อย ๆ เหล่านั้นทีละขั้นจนเกิดทักษะแล้วจึงฝึกทักษะที่ยากขึ้น เน้นการฝึกซ้ำ ๆ มีการวัดและประเมินผล หรือสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอเพื่อประเมินว่าผู้เรียนมีทักษะเกิดขึ้นแล้ว ชุดฝึกที่ดีควรจะเป็นชุดฝึกสำหรับผู้เรียนที่เรียนเก่ง และซ่อมเสริมสำหรับผู้เรียนที่เรียนอ่อนในขณะเดียวกัน

การหาประสิทธิภาพของชุดฝึก

การหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเองสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศได้อาศัยการหาประสิทธิภาพของชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2537, น. 494-495) มาใช้เป็นแนวทางในการหาประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการประกันว่า ชุดฝึกที่พัฒนาขึ้นจะทำให้ผู้เรียนบรรลุถึงพฤติกรรมที่ได้ตั้งความมุ่งหมายไว้หรือไม่ โดยการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกจะกระทำโดยการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ ซึ่งจะต้องดำเนินการหาค่าประสิทธิภาพ ประเมินคุณภาพของชุดฝึก แล้วมีการนำไปทดลองใช้ โดยชุดฝึกที่มีประสิทธิภาพจะมีค่า 80/80 85/85 หรือ 90/90 หากเป็นเนื้อหาที่เน้นทักษะก็มักจะกำหนดเกณฑ์ให้ต่ำกว่า เช่น 75/75 โดยใช้สูตร E1/E2 แต่เนื่องจากคณะผู้วิจัยเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นชาวต่างประเทศทำให้พัฒนาการและความเชี่ยวชาญในการใช้ภาษาไทยไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับเจ้าของภาษา รวมทั้งเนื้อหาที่ฝึกเป็นทักษะ ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงได้ยึดเกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเองสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศโดยกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพไว้ที่ 70/70 เนื่องจากทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ยากกว่าทักษะอื่น

ทฤษฎีจิตวิทยาเพื่อการศึกษา

ศรีเรือน แก้วกังวาน (2561, น.159-174) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีการเรียนรู้แบบลงมือกระทำ (Operant conditioning learning) และ กฎแห่งการเสริมแรง (Reinforcement theory/ A behavioristic learning theory/Skinner's operant reinforcement theory) ของสกินเนอร์ว่าการลงมือกระทำเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้ กระบวนการเสริมแรงเป็นพลังกระตุ้นที่สำคัญที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมใหม่ ๆ ลบพฤติกรรมเก่า ๆ หรือสิ่งสมลักษณะพฤติกรรมใด ๆ จนกลายเป็นลักษณะนิสัยหรือ

ลักษณะบุคลิกภาพประจำตัวของบุคคล การเรียนรู้จึงเกิดจากการที่บุคคลได้มีการกระทำแล้วได้รับการเสริมแรง ซึ่งทฤษฎีนี้เน้นการกระทำของผู้เรียนมากกว่าสิ่งที่เร้าที่ผู้สอนกำหนดขึ้น

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, น. 62-63) ได้กล่าวถึงการนำเอาทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ (Thorndike's major laws of learning) มาใช้ในการเรียนการสอนว่า การนำกฎแห่งความพร้อมมาใช้ก่อนที่จะมีการเรียนการสอนเกิดขึ้น จะต้องมีการสำรวจดูก่อนว่า ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนทั้งทางกายและทางจิตใจหรือไม่ ถ้าไม่พร้อมควรเตรียมความพร้อมด้วยการนำเข้าสู่บทเรียนจึงจะเริ่มสอน จากนั้นนำกฎแห่งการฝึกหัดมาใช้ เมื่อต้องการให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ ต้องเริ่มจากการสร้างความเข้าใจในบทเรียนนั้นเสียก่อน และหมั่นฝึกฝนนำสิ่งที่เรียนรู้มาใช้บ่อย ๆ จะทำให้เกิดการเรียนรู้และคงทน

สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์ (2523, น. 52-62) กล่าวถึง หลักจิตวิทยาที่ครูควรรับทราบและนำไปใช้ เพื่อสร้างบรรยากาศและสภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนี้ 1) การคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ความพร้อม (Readiness) โดยอาจจัดทำเป็นข้อทดสอบมาตรฐานวัดความพร้อมของผู้เรียน 3) กระบวนการเรียนรู้ (Learning process) การฝึกปฏิบัติและการที่ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม จะทำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่องงามขึ้น และเกิดการเรียนรู้ที่คงทน 4) การเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมาย (Purposeful learning) โดยทั่วไปแล้วการเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมายจะต้องมีลำดับขั้นเห็นได้ชัด 5) การเรียนรู้โดยการกระทำ (Learning by doing) ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ ผู้เรียนจะมีความแคล่วคล่องชำนาญในทักษะภาษา ก็เพราะได้มีประสบการณ์ตรงได้ลงมือกระทำเอง 6) การเรียนรู้โดยการฝึกฝน (Law of exercise) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีต่อเมื่อได้มีการฝึกฝน หรือการกระทำซ้ำ การทำแบบฝึกหัด และการฝึกฝนใช้ทักษะทางภาษาจะช่วยให้มีทักษะดีมากขึ้น 7) กฎแห่งผล (Law of effect) เมื่อผู้เรียนได้เรียนแล้วก็ควรทราบว่าการเรียนของตนเป็นอย่างไร แบบฝึกนับเป็นวัตรกรรมหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนได้ทราบผลการเรียนได้โดยรวดเร็ว เพราะสามารถตรวจคำตอบด้วยตนเองได้ทันที 8) กฎของการใช้และไม่ได้ใช้ (Law of Use and disuse) หากเรียนแล้วไม่ได้ใช้ก็จะทำให้ลืม จึงควรเลือกสรรเนื้อหาที่มีประโยชน์แก่ผู้เรียน 9) แรงจูงใจ (Motivation) ผู้สอนควรสร้างสิ่งเร้าเพื่อเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้เรียนสนใจ ตั้งใจฝึกฝนทักษะและมีทัศนคติที่ดี 10) การเสริมกำลังใจ (Reinforcement) ผู้สอนควรเสริมกำลังใจทางบวกให้แก่ผู้เรียนเป็นระยะ ๆ เพื่อก่อให้เกิดความภาคภูมิใจและพยายามกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ด้านงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบฝึกหรือชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยมีจำนวนมาก อาทิ นิรานันท์ วิไลรัตน์กุล (2553, น. 104) ได้วิจัย “การพัฒนาแบบฝึกเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดในการเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชาวต่างประเทศระดับกลางในเขตกรุงเทพมหานคร” พบว่า ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดการเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชาวต่างประเทศระดับกลาง ได้ค่าประสิทธิภาพ 81.08/81.53 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 70/70 ส่วนผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบฝึกพบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนชาวต่างประเทศระดับกลาง โรงเรียน

นานาชาตินี้ว่าเกี่ยวกับการแก้ไขข้อผิดพลาดเรื่องการเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชาวต่างประเทศระดับกลางโดยใช้แบบฝึก พบว่า โดยภาพรวมทั้ง 3 ด้านเห็นด้วยมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของหลัว (2556, น. 31-32) ซึ่งได้วิจัย “การสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ” พบว่า นักศึกษาจีนมีทักษะการเขียนเพิ่มขึ้นหลังจากใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำ เพราะแบบฝึกมุ่งเน้นให้นักศึกษาจีนได้เรียนรู้หลังการเขียนสะกดคำ และได้เรียนรู้ความหมายของคำที่นำมาฝึกเขียน ซึ่งสามารถช่วยให้เกิดการจำดีขึ้น และมีขั้นตอนการเรียนรู้คำศัพท์ของแต่ละมาตรา อีกทั้งมีรูปแบบการฝึกเขียนอย่างหลากหลาย ทำให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะการเขียนอย่างซ้ำ ๆ บ่อย ๆ ต่อเนื่องกัน ผลการวิจัยดังที่กล่าวมา แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาชาวต่างประเทศที่ใช้แบบฝึกหรือชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยมีความสามารถสูงกว่าก่อนใช้ สะท้อนให้เห็นว่าแบบฝึกหรือชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเองสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

จากแนวความคิดต่าง ๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้คณะผู้วิจัยนำมาใช้เป็นแนวทางในการทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเองสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ”

กรอบแนวคิดในการวิจัย

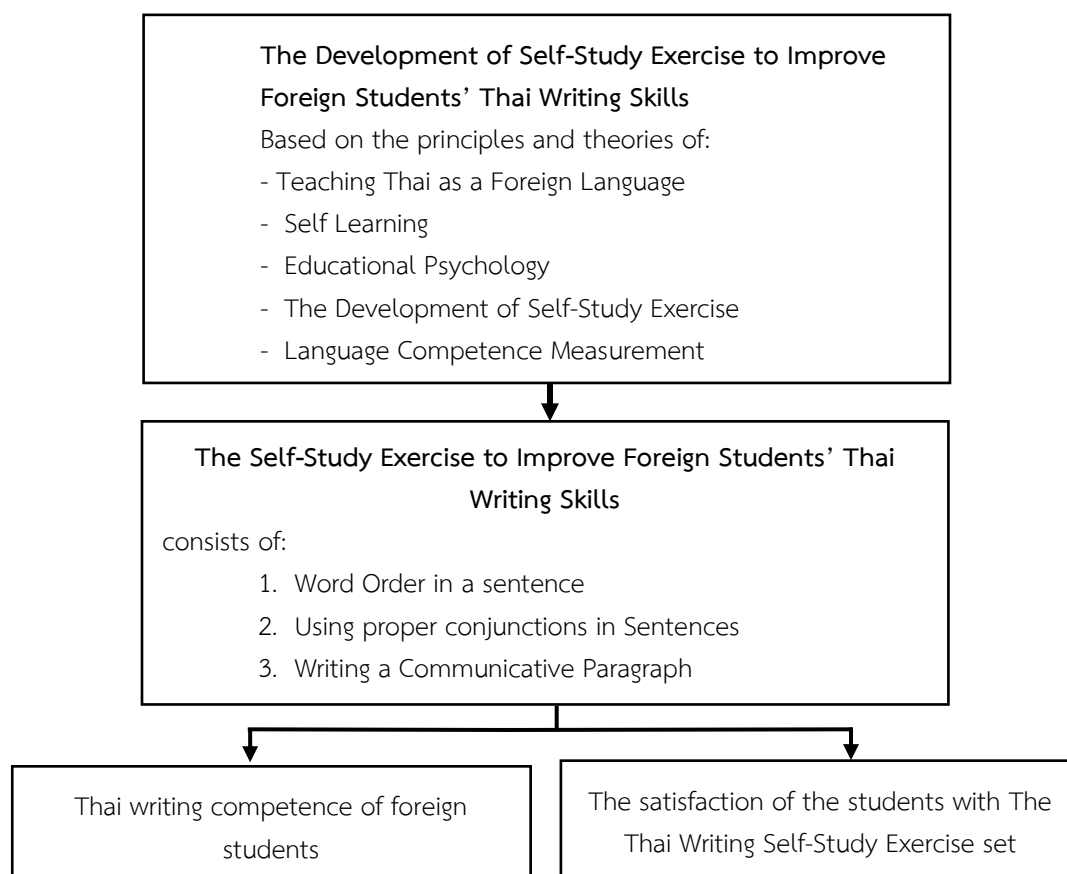

Figure: Conceptual framework

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเอง สำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and development) ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research): การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและปัญหาการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาชาวต่างประเทศ

คณะผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์เอกสาร งานวิจัย แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประเด็นคำถามประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ ปัญหาการเขียนภาษาไทยและความต้องการของนักศึกษาชาวต่างประเทศ และปัญหาการเขียนภาษาไทยจากอาจารย์ผู้สอน นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถามและความถูกต้องทางการใช้ภาษา แล้วนำไปใช้สัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชาวต่างประเทศ จำนวน 32 คน อาจารย์ผู้สอนรายวิชาภาษาไทยและรายวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 10 ท่าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (%) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) แล้วนำเสนอในรูปแบบพรรณนาความ จากนั้นคณะผู้วิจัยได้นำคำอธิบายถึงระดับสมรรถภาพทางการเขียนภาษาไทยสำหรับผู้พูดภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ในระดับดี (Advanced) ของสถาบันภาษาไทยสิรินธร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมาใช้วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเองสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ทำให้ได้กรอบในการกำหนดเป้าหมายของชุดฝึกทักษะฯ จำนวน 3 เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของ ชุดฝึกทักษะฯ จำนวน 28 วัตถุประสงค์

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development): การพัฒนาและหาประสิทธิภาพชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเอง

คณะผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเองสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ (ฉบับร่าง) มีขั้นตอนดำเนินการ 4 ขั้นตอนย่อย คือ 1. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากวิธีดำเนินการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 มาออกแบบเป็นชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเองสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ (ฉบับร่าง) ประกอบด้วย (1) แบบทดสอบวัดทักษะพื้นฐานการเขียนภาษาไทย (2) วัตถุประสงค์ของชุดฝึกทักษะฯ (3) คำชี้แจง (4) กิจกรรมชุดฝึกทักษะการเขียน ซึ่งมีเนื้อหาประกอบด้วยกรอกรเรียงลำดับคำในประโยค การใช้คำเชื่อมโยงประโยค และการเขียนข้อความในระดับย่อหน้า (5) คู่มือการใช้ชุดฝึกทักษะสำหรับผู้สอน และ (6) แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ 2. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดทักษะพื้นฐานฯ และชุดฝึกทักษะฯ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC: Index of Item Objective Congruence) ซึ่งเกณฑ์การพิจารณาค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่าคำถามข้อนั้นวัดได้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จากการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่า แบบทดสอบวัดทักษะพื้นฐานฯ และชุดฝึกทักษะฯ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ในทุกข้อคำถาม ส่วนแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน

ภาษาไทยสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 มีจำนวน 7 วัตถุประสงค์ และข้อสอบที่ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 มีจำนวน 14 วัตถุประสงค์ 3. หาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะฯ โดยคณะผู้วิจัยนำชุดฝึกทักษะฯ ที่ได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปหาประสิทธิภาพ E_1/E_2 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 70/70 ที่กำหนดไว้ ซึ่งแบบรายบุคคล (Individual tryout) ได้ค่าประสิทธิภาพ 74.87/80.80 และแบบกลุ่มย่อย (Small group tryout) ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับกลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าประสิทธิภาพ 74.52/80.52 นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) ของค่า E_1/E_2 4. ปรับปรุงแก้ไขชุดฝึกทักษะฯ โดยนำข้อคิดเห็นที่ได้รับในขั้นการหาประสิทธิภาพมาปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นก่อนนำไปทดลองภาคสนามต่อไป วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research): การทดลองใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเอง

คณะผู้วิจัยทดลองใช้ชุดฝึกทักษะฯ จากกลุ่มตัวอย่าง 29 คน ซึ่งมีประชากรทั้งหมด 268 คน โดยได้ดำเนินการทดลองตามรูปแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อน-หลังใช้ชุดฝึกทักษะฯ (One group pretest-posttest design) ซึ่งมีขั้นตอนย่อย คือ 1.ชี้แจงวัตถุประสงค์และประโยชน์ของการใช้ชุดฝึกทักษะฯ 2. ทดสอบก่อนการใช้ชุดฝึกทักษะฯ โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย (pre-test) 3. ดำเนินการทดลองใช้ชุดฝึกทักษะฯ รวมทั้งหมด 12 ชั่วโมง 4. ทดสอบหลังการใช้ชุดฝึกทักษะฯ โดยใช้แบบทดสอบฯ (post-test) 5. หาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะฯ ภาคสนาม (Field tryout) วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ และค่าประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะฯ E_1/E_2 ใช้เกณฑ์ 70/ 70

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development): การประเมินและปรับปรุงแก้ไขชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเองสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ ในด้านความสามารถการเขียนภาษาไทยหลังใช้ชุดฝึกทักษะ

คณะผู้วิจัยประเมินความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาชาวต่างประเทศโดยนำผลคะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 29 คน มาเปรียบเทียบกับระดับความสามารถในการเขียนภาษาไทยก่อนและหลังใช้ชุดฝึกทักษะฯ แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติ เพื่อตรวจสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าคะแนนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Paired จากนั้นนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การวัดระดับความสามารถในการเขียนภาษาไทยที่คณะผู้วิจัยได้กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังได้ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาชาวต่างประเทศที่มีต่อชุดฝึกทักษะฯ โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ ที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน นำข้อมูลแบบสอบถามความพึงพอใจ ที่รวบรวมได้มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลเทียบเกณฑ์ จากนั้นนำผลการศึกษามาปรับปรุงชุดฝึกทักษะฯ ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเองสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ สามารถแสดงผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะฯ ได้ตามตาราง ดังนี้

Table 1 : The effectiveness of the set of self-study Thai writing exercises for foreign students

Test	Number of students	Total Score	Average Score	Standard Deviation (S.D.)	Efficiency	Assessment Criteria
Efficiency of Process (E ₁)	29	250	184.69	20.81	73.88	70
Efficiency of Product (E ₂)	29	250	187.29	21.50	74.92	70

จาก Table1 พบว่า ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเองสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 73.88/74.92 โดยผลการทดสอบประสิทธิภาพของการทำแบบฝึกหัดระหว่างการใช้ชุดฝึกทักษะฯ (E₁) มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 73.88 และผลการทดสอบประสิทธิภาพของการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทยหลังจากใช้ชุดฝึกทักษะฯ (E₂) มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 74.92 แสดงว่า ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเองสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ มีค่าเท่ากับ 73.88/74.92 เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน 70/70 ที่กำหนดไว้ ปรากฏว่า ชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเองที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ผลการศึกษาความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาชาวต่างประเทศที่ใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเอง พบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกทักษะฯ ในแต่ละวัตถุประสงค์ มีคะแนนเฉลี่ยหลังการใช้ชุดฝึกทักษะฯ (post-test) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้ชุดฝึกทักษะฯ (pre-test) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในทุกวัตถุประสงค์ ยกเว้นแต่ในวัตถุประสงค์ที่ 13 ที่มีคะแนนเฉลี่ยหลังการใช้ชุดฝึกทักษะฯ (post-test) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้ชุดฝึกทักษะฯ (pre-test) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนผลการประเมินระดับความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาชาวต่างประเทศ ได้ผลคะแนนเปรียบเทียบระดับความสามารถ ตามตาราง ดังนี้

Table 2: The Competency of foreign students who used the set of self-study exercises

Competency Level	Before using the set (pre-test)		During using the set		After using the set (post-test)	
	Number of students	Percentage	Number of students	Percentage	Number of students	Percentage
Very Good	-	-	-	-	1	3.45
Good	1	3.45	18	62.07	16	55.17
Intermediate	28	96.55	11	37.93	12	41.38
total	29	100.00	29	100.00	29	100.00

จาก Table 2 พบว่า มีนักศึกษาจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.45 ที่มีระดับความสามารถในการเขียนภาษาไทยอยู่ใน “ระดับดีมาก” มีนักศึกษาจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 55.17 ที่มีระดับความสามารถในการเขียนภาษาไทยอยู่ใน “ระดับดี” และมีนักศึกษาจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 41.38 ที่มีระดับความสามารถในการเขียนภาษาไทยอยู่ใน “ระดับกลาง” ซึ่งแสดงว่าระดับความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างเกินร้อยละ 50 ที่สามารถพัฒนาระดับความสามารถในการเขียนภาษาไทยจาก “ระดับกลาง” ให้เป็น “ระดับดี” ได้

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาชาวต่างประเทศที่มีต่อชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเอง พบว่า ในด้านเนื้อหา ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ด้านภาษา ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 มีความพึงพอใจมากที่สุด ด้านรูปแบบ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 มีความพึงพอใจมากที่สุด โดยภาพรวมทั้ง 3 ด้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 คือมีความพึงพอใจมากที่สุดเช่นกัน สำหรับความพึงพอใจรวมของนักศึกษาชาวต่างประเทศที่มีต่อการใช้ชุดฝึกทักษะฯ ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.47) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผลการปรับปรุงเพื่อเป็นชุดฝึกทักษะฯ ฉบับสมบูรณ์ พบว่ามีข้อเสนอแนะให้เพิ่มตัวอย่างประกอบเนื้อหา หน่วยที่ 2 การใช้คำเชื่อมประโยค และให้ใช้เครื่องพิมพ์ประเภทเลเซอร์ในการผลิตชุดฝึกทักษะฯ คณะผู้วิจัยจึงนำข้อเสนอแนะดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไขชุดฝึกทักษะฯ ให้เป็นฉบับสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเอง สำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเองสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ พบว่า ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะฯ มีค่าเท่ากับ 73.88/74.92 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 70/70 ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรันดร์ วิไลรัตนกุล (2553) และ หล้า (2556) ซึ่งต่างก็ได้ผลการวิจัยว่า ประสิทธิภาพแบบฝึกที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาชาว

ต่างประเทศ มีค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดทั้งสิ้น ทั้งนี้อาจเกิดจากชุดฝึกทักษะฯ ที่สร้างขึ้นได้รับการตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงคุณภาพ ตามขั้นตอนของหลักการสร้างชุดฝึก กล่าวคือ ได้ผ่านการหาประสิทธิภาพแบบรายบุคคล และแบบกลุ่มย่อย แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง จากนั้นจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างทำให้ชุดฝึกทักษะฯ มีประสิทธิภาพเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2537, น.494-495) และกมล ชุกกลั่น (2550, น. 38) ที่กล่าวถึงการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกว่า เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดที่ผู้ผลิตสื่อหรือแบบฝึกจะต้องปฏิบัติเพื่อให้ทราบว่า แบบฝึกหรือสื่อที่ผลิตขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด โดยจะต้องมีแนวทางในการหาเกณฑ์ประสิทธิภาพเพื่อเป็นการประกันว่าชุดฝึกที่พัฒนาขึ้นจะทำให้ผู้เรียนบรรลุถึงพฤติกรรมที่ได้ตั้งความมุ่งหมายไว้หรือไม่

2. ผลการศึกษาความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาชาวต่างประเทศที่ใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเอง พบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบก่อนและหลังใช้ชุดฝึกทักษะฯ นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยหลังใช้ชุดฝึกทักษะฯ (post-test) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนใช้ชุดฝึกทักษะฯ (pre-test) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ ส่วนผลการประเมินระดับความสามารถในการเขียนก่อนใช้ชุดฝึกทักษะฯ ระหว่างใช้ชุดฝึกทักษะฯ และหลังใช้ชุดฝึกทักษะฯ พบว่า ก่อนใช้ชุดฝึกทักษะฯ ร้อยละ 3.45 มีความสามารถในระดับดี ระหว่างใช้ชุดฝึกทักษะฯ ร้อยละ 62.07 มีความสามารถในระดับดี และหลังใช้ชุดฝึกทักษะฯ ร้อยละ 3.45 มีความสามารถในระดับดีมาก และร้อยละ 55.17 มีความสามารถในระดับดี ทั้งนี้เพราะชุดฝึกทักษะฯ ที่สร้างขึ้นเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำด้วยตนเองและฝึกกระทำซ้ำ ๆ ในรูปแบบคำถามและกิจกรรมที่หลากหลายทั้งคล้ายคลึงและแตกต่างกัน เมื่อผู้เรียนฝึกฝนจนชำนาญก็จะส่งผลให้สามารถพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยดีขึ้น สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้แบบลงมือกระทำของ Burrhus Frederic Skinner ซึ่งศรีเรือน แก้วกังวาน (2561, น.159-174) สรุปว่า ทฤษฎีการเรียนรู้แบบลงมือกระทำเป็นทฤษฎีที่เน้นการกระทำของผู้เรียนมากกว่าสิ่งเร้าที่ผู้สอนกำหนดขึ้น และยังสอดคล้องกับแนวคิดกฎแห่งการฝึกหัด (Law of exercise) ของธอร์นไดค์ (Thorndike's major laws of learning) ซึ่งปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, น. 62-63) ได้กล่าวถึงการนำเอาทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์มาใช้ในการเรียนการสอนว่า เมื่อต้องการให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ ต้องเริ่มจากการสร้างความเข้าใจในบทเรียนนั้นเสียก่อน และหมั่นฝึกฝนนำสิ่งที่เรียนรู้มาใช้อยู่ ๆ จะทำให้เกิดการเรียนรู้แนบและคงทน รวมทั้งแนวคิดของ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์ (2523, น. 52-62) ซึ่งสรุปได้ว่า ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ ผู้เรียนจะมีความแคล่วคล่องชำนาญในทักษะภาษา ก็เพราะได้มีประสบการณ์ตรง ได้ลงมือกระทำเอง และเกิดการเรียนรู้โดยการฝึกฝน (Law of exercise) เพราะการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีต่อเมื่อได้มีการฝึกฝนหรือการกระทำซ้ำ ไม่ทิ้งช่วงวันนาน จะเกิดทักษะทำให้เกิดการเรียนรู้และกระทำพฤติกรรมนั้นได้ดี ดังนั้นถ้าผู้เรียนได้ฝึกฝน ได้ทำแบบฝึกหัด ได้ใช้ทักษะทางภาษามากเท่าใดก็จะช่วยให้มีทักษะดีมากขึ้นเท่านั้น

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาชาวต่างประเทศที่มีต่อชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเอง พบว่า ความพึงพอใจเฉลี่ยของนักศึกษาชาวต่างประเทศที่มีต่อการใช้ชุดฝึกทักษะ

การเขียนภาษาไทยด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.55 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนความพึงพอใจด้านรูปแบบสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.71 รองลงมาคือด้านภาษา มีค่าเฉลี่ย 4.60 และอันดับสุดท้ายคือด้านเนื้อหา มีค่าเฉลี่ย 4.44 ตามลำดับ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเหมาะสมทั้งด้านรูปแบบ ภาษาและเนื้อหา เนื่องจากปริมาณข้อความ ขนาด และสีมีความเหมาะสม สวยงาม รูปภาพสื่อความได้ชัดเจน รูปเล่มเหมาะสม สะดวกต่อการนำไปใช้จริง เนื้อหาในแบบฝึกหัดแต่ละหน่วยใช้ภาษาได้เข้าใจง่าย เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักศึกษา นอกจากนี้ยังมีการนำเสนออย่างเป็นลำดับโดยเรียงจากง่ายไปหายาก น่าสนใจ ชัดเจน ตามแนวคิดของ Billow (1962, p. 87) Rivers (1968, p. 97-105) และ จริยาภรณ์ รุจิโมระ (2548, น. 148) ที่กล่าวถึงลักษณะของชุดฝึกที่ดีว่า ชุดฝึกที่ดีนั้นจะต้องดึงดูดความสนใจ และสมาธิของผู้เรียน เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก มีการแจกแจงทักษะใหญ่ออกเป็นทักษะย่อยโดยละเอียด และมีหลาย ๆ แบบเพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ประโยคและคำศัพท์ควรเป็นแบบที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ใช้ภาษาให้เหมาะสมกับวัย วัฒนธรรมประเพณี และภูมิหลังทางภาษาของผู้เรียน

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

ชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยตนเองสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้สอนที่จะใช้พัฒนาทักษะของผู้เรียนเพื่อให้เกิดความชำนาญ ความแม่นยำ และความคล่องแคล่ว ซึ่งตรงกับเป้าหมายของการเรียนภาษาเพราะเป็นวิชาที่อยู่ในกลุ่มทักษะ จึงจำเป็นต้องมีการฝึกฝนด้วยการใช้ชุดฝึกอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังอำนวยความสะดวกในการช่วยลดภาระการสอนเนื่องจากชุดฝึกทักษะฯ ช่วยให้ผู้สอนทราบข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของผู้เรียน จนช่วยให้ผู้สอนสามารถแก้ปัญหาได้อย่างทันทั่วทั้งที่ ในขณะที่เดียวกันยังจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาได้ดีขึ้น เพราะสามารถที่จะทบทวนและเห็นความก้าวหน้าได้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นและเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ อีกทั้งยังช่วยตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล จนทำให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายและประสบผลสำเร็จในการเรียน ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงได้พัฒนาชุดฝึกทักษะฯ เพื่อใช้พัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาชาวต่างประเทศขึ้น ซึ่งจากผลการศึกษาวิจัยพบว่าชุดฝึกทักษะฯ เป็นชุดฝึกทักษะฯ ที่มีประสิทธิภาพ และการใช้ชุดฝึกทักษะฯ ดังกล่าวส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการเขียนภาษาไทยหลังการใช้ชุดฝึกทักษะฯ (post – test) สูงกว่าก่อนการใช้ชุดฝึกทักษะฯ (pre – test) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

ข้อเสนอต่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้สอนควรให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อที่จะได้ออกแบบบทเรียนและแบบฝึกหัดให้มีประสิทธิภาพ เหมาะสมและสอดคล้องกับแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาระดับความสามารถของผู้เรียนให้สูงขึ้น

2. ผู้สอนจำเป็นต้องใช้แบบทดสอบวัดทักษะพื้นฐานการเขียนก่อน เพื่อทดสอบว่านักศึกษา มีทักษะการเขียนอยู่ใน “ระดับฝึกพูด” หรือ “ระดับกลาง” หากอยู่ใน “ระดับฝึกพูด” แสดงว่า นักศึกษายังขาดทักษะความรู้พื้นฐานการเขียนภาษาไทย และยังไม่มีความพร้อมที่จะใช้ชุดฝึกทักษะฯ

3. ก่อนการฝึกผู้สอนควรฝึกวินัยพร้อมทั้งย้าให้นักศึกษาเข้าใจและปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึก ที่กำหนดไว้อย่างละเอียด ในกรณีที่ทำแบบฝึกหัดไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดจึงค่อยกลับไปทบทวน เนื้อหาและทำแบบฝึกหัดใหม่อีกครั้ง

4. ผู้สอนควรให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะพื้นฐานด้านการฟัง การพูด และการอ่านร่วมด้วย เนื่องจากการออกเสียงคำศัพท์ของนักศึกษามีผลต่อการเขียนคำในระดับประโยคและในระดับย่อหน้า

5. ผู้สอนสามารถนำชุดฝึกทักษะฯ ไปใช้สอนซ่อมเสริมให้กับนักศึกษาชาวไทยที่มีปัญหา ด้านการเขียนข้อความในระดับประโยคและในระดับย่อหน้าได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลการเรียนรู้เรื่องทักษะการเขียนภาษาไทยในระดับพื้นฐานของนักศึกษา ชาวต่างประเทศเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหและเสริมทักษะพื้นฐานทางการเขียนให้แม่นยำและคล่องแคล่ว มากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ไขข้อผิดพลาดในทักษะการใช้ภาษาไทยอื่น ๆ สำหรับ นักศึกษาชาวต่างประเทศในระดับต่าง ๆ ต่อไป

3. ควรมีการวิจัยเรื่องการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียน ภาษาไทยด้วยตนเองสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศในรูปแบบสื่อออนไลน์เพื่อให้เหมาะกับการเรียน การสอนในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

กมล ชุกกลิน. (2550). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*.

[วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี].

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2545). *แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซ่อมเสริมภาษาไทย ระดับประถมศึกษา*. ผู้แต่ง.

จริยาภรณ์ รุจิโมระ. (2548). *การช่วยเหลือเฉพาะด้านสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้*. คณะครุ ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

จินดา อุ่นทอง. (2549). *การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1* ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุดรธานี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่].

ชนิกา คำพุฒ. (2545). *การศึกษาการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาจีนวิชาเอกภาษาไทยชั้นปีที่ 4 สถาบัน ชาติติยูนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่].

- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2537). การทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอน. เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอน ระดับประถมศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2, หน่วยที่ 8 – 15, น. 490-495). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ถวัลย์ มาศจรัส, สมปอง แว่นไธสง, และบังอร สงวนหมู่. (2546). นวัตกรรมการศึกษาชุดแบบฝึกหัด-แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการจัดทำผลงานทางวิชาการอาจารย์ 3 และบุคลากรทางการศึกษา (ครูชำนาญการ ครูเชี่ยวชาญ และครูเชี่ยวชาญพิเศษ). ชารอักษ.
- นิรนนท์ วิไลรัตนกุล. (2553). การพัฒนาแบบฝึกเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดในการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชาวต่างประเทศระดับกลางในเขตกรุงเทพมหานคร. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร].
- บงกชกร ทับเที่ยง. (2546). การใช้ชุดฝึกทักษะการคิดวิจารณ์แผน เรื่องประชากรกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโป่งน้อย อำเภอเมืองเชียงใหม่. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่].
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ
- เย็น หลัว. (2556). การสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่].
- รจนา ธรรมศร. (2557). การสร้างชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการหารทศนิยมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่].
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2561). ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ (รู้เรา รู้เขา) (พิมพ์ครั้งที่ 17). หมอชาวบ้าน.
- ศรีวิไล พลมณี. (2545). พื้นฐานการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุกิจ ศรีพรหม. (2541). ชุดการสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. วารสารวิชาการ, 1(9), 68-72.
- สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มรรย. (2523). วิธีการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Billow, F.L. (1962). *The teacher work out his own exercises: The techniques of language teaching*. Green and Company.
- Rivers, W. M. (1968). *Teaching foreign language skills*. The University of Chicago Press.